

THAM LUẬN

Thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng công tác thống kê hình sự liên ngành tại thành phố Cần Thơ

Công tác thống kê hình sự liên ngành là một trong những công tác thực hiện chức năng, nhiệm vụ của ngành Kiểm sát nhân dân¹. Trên cơ sở luật định, ngày 12/11/2018 VKSND tối cao đã chủ trì, tổ chức Lễ ký kết Thông tư liên tịch số 05/2018/TTLT-VKSNDTC-TANDTC-BCA-BQP quy định phối hợp giữa Viện kiểm sát nhân dân, Tòa án nhân dân, Công an nhân dân, Quân đội nhân dân trong hoạt động lập, đối chiếu và gửi báo cáo thống kê hình sự ngay từ khi tiếp nhận, giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm, kiến nghị khởi tố cho đến giai đoạn thi hành án hình sự. Số liệu thống kê hình sự được tiếp ký liên ngành là cơ sở để các cấp, các ngành đánh giá chính xác tình hình tội phạm và các hoạt động, thủ tục đã áp dụng của các cơ quan tiến hành tố tụng; từ đó, đề ra các giải pháp hữu hiệu trong công tác phòng ngừa, đấu tranh chống các loại tội phạm, giữ vững an ninh chính trị - trật tự an toàn xã hội, góp phần phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương. Là cơ sở vững chắc để liên ngành Trung ương tham mưu, đề xuất với Đảng, Nhà nước những vấn đề, nội dung có liên quan đến xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật.

1. Kết quả công tác thống kê liên ngành tại thành phố Cần Thơ

Với vai trò là đơn vị chủ trì, VKSND thành phố Cần Thơ luôn chủ động phối hợp với Toà án, Công an thành phố thực hiện đầy đủ, kịp thời và thống nhất các quy định của Thông tư liên tịch số 05. Thành lập và kịp thời kiện toàn Ban chỉ đạo, Tổ chuyên viên giúp việc về công tác thống kê hình sự cấp thành phố và Ban chỉ đạo các quận, huyện khi có thay đổi về nhân sự.

Ban chỉ đạo liên ngành thành phố tổ chức triển khai đầy đủ, kịp thời và thực hiện nghiêm túc các biểu mẫu thống kê liên ngành ban hành kèm theo Quyết định số 71/QĐ-VKSTC ngày 8/3/2019 của Ban Chỉ đạo Thống kê hình sự liên ngành Trung ương. Tại 02 cấp thành phố đã và đang tiếp tục thực hiện tốt các kỳ thống kê, số liệu thống kê được tổng hợp, đối chiếu, tiếp ký và cung cấp các ngành để sử dụng theo đúng quy định. Số liệu thống kê đã phản ánh khách quan chính xác tình hình tội phạm xảy ra trên mỗi địa bàn cấp huyện và của toàn thành phố. Số liệu thống kê hình sự liên ngành đã được sử dụng chính thức cho các kỳ báo cáo theo yêu cầu cấp Cấp uỷ, HĐND đã kịp thời tham mưu cho cấp uỷ, HĐND tại địa phương đánh giá đúng tình hình tội phạm và kết quả thực hiện nhiệm vụ của các cơ quan tiến hành tố tụng tại địa phương.

VKSND thành phố Cần Thơ luôn thực hiện đúng thời điểm, thời hạn lấy số liệu, tiếp ký liên ngành và gửi báo cáo về VKSND tối cao sớm hơn quy định. Tổ

¹ Điều 34 Mục 10 Chương II Luật tổ chức VKSND năm 2014

chức đối chiếu số liệu giữa biểu thống kê với số liệu báo cáo thống kê trích xuất từ Phần mềm thống kê quản lý án hình sự của Ngành để rà soát, đánh giá độ chính xác của số liệu; tăng cường kiểm tra số liệu án tồn của các đơn vị để quản lý chặt số tồn của kỳ thống kê trước với số cũ của kỳ thống kê kịp thời làm rõ sự chênh lệch về số liệu; định kỳ rà soát số liệu và tiến hành đối khớp số liệu liên ngành với các cơ quan Công an, Tòa án.

VKSND hai cấp duy trì và phát huy tốt mối quan hệ phối hợp trong công tác thống kê liên ngành, đảm bảo việc đối chiếu và tiếp ký liên ngành được thực hiện thuận lợi, đúng trình tự, thủ tục theo quy định Thông tư liên tịch số 05. Khi có yêu cầu cung cấp số liệu thống kê hình sự phục vụ xây dựng báo cáo của lãnh đạo các ngành tại các kỳ họp của Quốc hội và Hội đồng nhân dân các cấp, bộ phận thống kê thuộc VKSND 02 cấp đều kịp thời tổng hợp, đối chiếu số liệu, xây dựng báo cáo và cung cấp cho các ngành đúng thời gian và đảm bảo sự thống nhất sử dụng số liệu thống kê hình sự liên ngành trong các báo cáo của mỗi ngành.

Văn phòng VKSND thành phố thường xuyên phối hợp Tổ chuyên viên liên ngành tăng cường kiểm tra, hướng dẫn, giải đáp vướng mắc về nghiệp vụ thống kê cho các đơn vị cấp huyện để đảm bảo thực hiện thống nhất số liệu thống kê liên ngành. Đồng thời theo dõi, kiểm tra về kỷ luật công vụ trong công tác thống kê, nhất là kỷ luật thu thập thông tin, số liệu vào phần mềm thống kê, phần mềm quản lý và thống kê án hình sự; sổ thụ lý điện tử. Định kỳ ban hành thông báo về việc chấp hành chế độ thông tin, báo cáo để các đơn vị chủ động, nêu cao tinh thần trách nhiệm, thực hiện nghiêm chế độ thông tin, báo cáo nói chung và công tác thống kê hình sự liên ngành nói riêng.

Việc ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số vào công tác thống kê hình sự liên ngành được quan tâm, việc đầu tư, mua sắm trang thiết bị, hạ tầng công nghệ thông tin phục vụ công tác thống kê hình sự liên ngành thời gian qua đã được lãnh đạo liên ngành thành phố quan tâm, chú trọng, 100% cán bộ, công chức làm công tác thống kê được trang bị 01 máy tính để phục vụ công tác; đưa vào sử dụng phần mềm phục vụ công tác thống kê, với ngành KSND có phần mềm phục vụ riêng cho công tác thống kê hình sự liên ngành, phần mềm giúp công tác thống kê thực hiện nhanh chóng, chính xác và kịp thời; tăng cường cập nhật dữ liệu vào phần mềm lý án giúp việc quản lý hiệu quả hơn; việc truy xuất các báo cáo thống kê từ phần mềm để đối chiếu giúp tránh sai sót, nhầm lẫn số liệu. VKSND thành phố Cần Thơ triển khai thực hiện thêm Sổ thụ lý điện tử vừa giúp tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý, chỉ đạo điều hành của Lãnh đạo Viện, vừa hỗ trợ tốt cho công tác thống kê liên ngành. Việc triển khai thực hiện chữ ký số, xác thực số liệu báo cáo thống kê gửi qua hệ thống truyền số liệu của ngành KSND rất thuận lợi và tiết kiệm chi phí in ấn.

Quán triệt và thực hiện tốt Thông tư liên tịch số 05 ngay từ khi liên ngành Trung ương ban hành và chấp hành nghiêm túc chế độ thống kê, báo cáo của Ban Chỉ đạo thống kê hình sự liên ngành Trung ương, công tác thống kê hình sự liên ngành tại thành phố Cần Thơ đã đi vào nề nếp và đã đạt kết quả tốt, góp phần quan trọng trong công tác tham mưu, đánh giá, dự báo tình hình tội phạm tại địa phương.

2. Một số tồn tại, hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được, quá trình thực hiện công tác thống kê hình sự liên ngành thời gian qua tại thành phố Cần Thơ còn một số tồn tại, hạn chế sau:

1. Công chức làm công tác thống kê ở cấp huyện làm công tác kiêm nhiệm, không ổn định, đôi lúc ý thức trách nhiệm khi làm công tác thống kê chưa cao; có đơn vị bố trí công chức mới vào ngành làm công tác thống kê nên chưa nắm vững các quy tắt thống kê, dễ sai sót khi thu thập số liệu. Cán bộ làm công tác thống kê nhất là cấp huyện chưa có nhiều điều kiện để nâng cao trình độ chuyên môn về công tác thống kê. Đó là nguyên nhân cơ bản gây ra thiếu hụt đội ngũ cán bộ làm công tác thống kê giỏi, vừa có kiến thức, kinh nghiệm về nghiệp vụ thống kê và kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác thống kê.

2. Ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác thống kê hình sự liên ngành đã được thực hiện, nhưng nhìn chung vẫn còn hạn chế. Hiện nay, mới chỉ áp dụng thực hiện phần mềm thống kê hình sự liên ngành trong nội bộ ngành Kiểm sát, mà chưa được đầu tư xây dựng và áp dụng thống nhất liên ngành để khai thác chung; phần mềm này chỉ có chức năng tổng hợp số liệu, kiểm tra lại số liệu do người làm thống kê cập nhật mà chưa kết nối liên thông với liên ngành để thu thập, cập nhật, kiểm tra, đối chiếu hoặc tiếp ký điện tử cũng như khai thác, sử dụng, chia sẻ số liệu thống kê khi có yêu cầu.

3. Hoạt động thu thập, cập nhật, đối chiếu, kiểm tra, phân tích số liệu thống kê còn mang tính riêng lẻ và độc lập do mỗi ngành có một hệ thống, cách thức thu thập, phương pháp tính, báo cáo, quản lý riêng, chưa thật sự thống nhất. Việc thống kê chủ yếu dựa vào sổ thụ lý, sổ nghiệp vụ, trong khi đó việc ghi chép, cập nhật thông tin vào sổ thụ lý, sổ nghiệp vụ tại một số đơn vị có thời điểm chưa cập nhật đầy đủ, kịp thời, bỏ sót số liệu còn xảy ra.

3. Giải pháp nâng cao chất lượng công tác thống kê hình sự liên ngành

Từ những hạn chế, khó khăn trên, VKSND thành phố Cần Thơ đề xuất một số giải pháp nâng cao chất lượng công tác thống kê, như sau:

1. Tiếp tục quán triệt, thực hiện nghiêm mục tiêu trọng tâm Kế hoạch số 149/KH-VKSTC ngày 12/9/2022 của VKSND tối cao về thực hiện “Chiến lược phát triển thống kê Việt Nam giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2045” trong ngành Kiểm sát nhân dân. Tổ chức rà soát, sửa đổi, bổ sung Thông tư liên

tịch số 05 để phù hợp với pháp luật về hình sự hiện hành.

Ban chỉ đạo thống kê hình sự liên ngành thường xuyên tổ chức kiểm tra công tác thống kê liên ngành nhằm nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của công tác thống kê liên ngành. Cán bộ, công chức nhận thức đúng vị trí, vai trò, tầm quan trọng của công tác thống kê trong việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của mỗi ngành; coi công tác thống kê là một trong những công cụ quản lý hữu hiệu, cung cấp thông tin trung thực, khách quan, chính xác và kịp thời. Số liệu thống kê “là con số biết nói” phục vụ đắc lực cho hoạt động quản lý, chỉ đạo, điều hành các ngành, các cấp và là cơ sở, kênh thông tin quan trọng dự báo về tình hình tội phạm, từ đó đề ra chính sách phù hợp trong công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm, góp phần phát triển kinh tế - xã hội.

2. Chú trọng nâng cao nhận thức của đội ngũ cán bộ, công chức trực tiếp làm công tác thống kê, như:

- Bố trí, sắp xếp những người có đủ năng lực, trình độ, kinh nghiệm để thực hiện nhiệm vụ thống kê hình sự; quan tâm, tạo điều kiện cho người làm công tác thống kê được đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ để nâng cao trình độ, năng lực; sử dụng cán bộ theo hướng chuyên môn hóa, đề xuất thành lập tổ quản lý án hình sự tại VKSND cấp tỉnh; có chính sách hỗ trợ thoả đáng để họ an tâm công tác, thực hiện nhiệm vụ.

- Cử một công chức chuyên trách công tác thống kê có chuyên môn, kinh nghiệm trong công tác thống kê của mỗi ngành làm đầu mối tiếp nhận, xử lý, giải đáp tất cả những vướng mắc trong quá trình thực hiện tổng hợp số liệu thống kê của các đơn vị thuộc, trực thuộc. Đề cao ý thức trách nhiệm, tận tụy với công việc được giao; nắm vững các quy định cũng như cập nhật đầy đủ, kịp thời, khoa học các chỉ tiêu trong hệ thống sổ sách để phục vụ tốt việc tổng hợp, xây dựng báo cáo thống kê liên ngành.

- Tăng cường công tác đào tạo, tự đào tạo, tập huấn trực tiếp, gián tiếp, cập nhật kiến thức chuyên môn về thống kê, nâng cao trình độ công nghệ thông tin và các kiến thức liên quan cho công chức làm công tác thống kê. Khi có sự chuyển đổi vị trí công tác, yêu cầu công chức tiền nhiệm phải chuyển giao đầy đủ tài liệu hướng dẫn về công tác thống kê, giúp đỡ công chức mới đảm nhiệm thực hiện đúng quy trình thu thập, tổng hợp số liệu thống kê. Công chức làm công tác thống kê có ý thức tự nghiên cứu, học tập rút kinh nghiệm, từ đó chắt lọc những kiến thức bổ ích, thiết thực phục vụ cho công tác.

3. Trong công tác phối hợp liên ngành, Viện kiểm sát phải thật sự chủ động, chủ trì thực hiện thống kê hình sự liên ngành, đảm bảo tính thống nhất về số liệu của liên ngành trong báo cáo của mỗi ngành tại địa phương. Tăng cường hơn trách nhiệm của Văn phòng VKSND cấp tỉnh trong tham mưu, tổ chức thực hiện có hiệu

quả, chất lượng công tác thống kê hình sự liên ngành ngang cấp và cấp dưới.

4. Đề xuất liên ngành Trung ương rà soát, thu gọn các chỉ tiêu thống kê, theo hướng giảm bớt số tiêu chí thống kê ít sử dụng hoặc có sự trùng lặp, đồng thời bổ sung các chỉ tiêu, tiêu chí thống kê mới phù hợp với yêu cầu và pháp luật hình sự trong giai đoạn hiện nay.

5. Để tiếp tục nâng cao chất lượng công tác thống kê hình sự liên ngành phải gắn liền với việc chuyển đổi số trong công tác thống kê. Kết nối các hoạt động phối hợp liên ngành trong trao đổi thông tin, chia sẻ dữ liệu xác định mục tiêu là xây dựng hệ thống phần mềm thống kê dùng chung liên ngành. Hệ thống phần mềm dùng chung phải đủ mạnh, đảm bảo an toàn thông tin. Xây dựng quy trình, quản lý thông tin, dữ liệu số một cách chặt chẽ, thống nhất đảm bảo thuận tiện cho việc tra cứu, trích xuất dữ liệu khi có yêu cầu. Thực hiện có hiệu quả kết quả số hóa hồ sơ vụ án xuyên suốt quá trình từ khi tiếp nhận, giải quyết nguồn tin về tội phạm cho đến giai đoạn thi hành án hình sự.

Trên đây là tham luận về thực trạng và đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng công tác thống kê hình sự liên ngành theo Thông tư liên tịch số 05 của VKSND thành phố Cần Thơ trình bày trước Hội nghị./.